

www.e-rara.ch

Regale sacerdotium Romano pontifici assertum

Sfondrati, Celestino

Typis Monasterij S. Galli, Anno 1693

Stiftsbibliothek St. Gallen

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-117287>

§. IX. Solum pontificem romanum esse vicarium Christi, universalis exlesiae caput, & episcopum; [...].

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelnformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

eâdem exceptione impugnari poterit, cùm omnes illæ controversiæ auctoritatem Concilij & Papæ respiciant.

Nisi ergo fundamenta Religionis nostræ subversa velimus, fateamur oportet, cum Patribus Concilij Sinuesani, Papam sibi & iudicem & reum esse; immo non tam sibi, quàm Ecclesiæ & Christo, cujus Vicarium agit, cùm etiam jure humano cautum sit, iudicem cognoscere, an sua sit jurisdictio *L. si quis ex aliena ff. de iudic. l. 2. ff. si quis in jus vocatus. c. super litteris.* quod maximè verum habet in Principe Supremo, qualis est ille, cui dictum est: *Super hanc Petram edificabo Ecclesiam meam.*

§. IX.

Solum Pontificem Romanum esse Vicarium Christi, universalis Ecclesiæ Caput, & Episcopum; ex quibus manifestè deducitur, esse supra Concilium, eoq; majorem.

S U M M A R I A.

1. *Papa Vicarius Christi; ergo major Concilio.*
2. *Papa caput Ecclesiæ universalis; ergo major, & alioris auctoritatis, quàm Concilium.*
3. *Papa Pastor & Episcopus Ecclesiæ universalis; ergo major Concilio.*
4. *Respondetur ad objecta.*

I.

On hîc telam retexemus toties à Catholicis scriptoribus contra hæreticos textam; sed instituti memores ex principijs, quæ Catholici omnes admittunt, Pontificem Romanum Concilio eminere ostendemus.

Impri-

Imprimis ergo certum est, nec integrâ fide negari potest, Summum Pontificem esse proximum & immediatum Christi Vicarium, eumque in Christi Ecclesia supremam habere potestatem, ad eod ut propositio huic contraria, sit hæresis in Constantiensi damnata. *sess. 8. art. 37.* ubi inter alios Wicleffi errores hic etiam ponitur: *Papa non est immediatus & proximus Vicarius Christi & Apostolorum.*

Et *sess. 45.* in Bulla Martini V. quâ Concilium confirmatur, inter alios articulos, de quibus hæresis suspecti examinandi sunt, etiam hic ponitur; *Utrum credat, quod Papa canonicè electus, qui pro tempore fuit, ejus nomine proprio expresso, sit successor B. Petri habens supremam auctoritatem in Ecclesia Dei?*

Et in Concilio Nicæno *Can. 39.* (inter 80. Arabicos, qui habentur *Tom. I. Concil. post Acta Concilij Nicæni*) *Ille, qui tenet sedem Roma, caput est, & Princeps omnium Patriarcharum. Quandoquidem ipse est primus, sicut Petrus, cui data est potestas in omnes Principes Christianos, & omnes populos eorum, ut qui sit Vicarius Christi super cunctos populos, & cunctam Ecclesiam (NB.) Christianam. Et quicumq; contradixerit, à Synodo excommunicatur.*

Idem in Concilio Florent. *sess. ult. in litteris Unionis, & Lateranensi sess. 11.* definitum est, & Lugdun. *in c. ubi periculum. de elect. in 6.*

Ex hoc Vicarij titulo apertè deducitur, majorem esse Pontificis, quàm Concilij auctoritatem, & nullo modo Papam Concilio subesse. Vicarius enim Principis & Episcopi, cum idem tribunal cum Episcopo habeat, à nullo Principe & Episcopo inferiori judicari potest, nè quidem à comitijs Regni aut Provinciæ, cui titulo Vicarij aut Proregis præest *c. 27. §. porro de off. Delegat. c. 1. de off. Vicar. in 6.* & olim à Præfecto Prætorij non dabatur provocatio. *L. un. C. de sent. Præf. Præf.* Nec aliquando auditum est, eum qui aliquo in Regno vel Provincia vices sui Principis aut Regis agit, à Regni Optimatibus vel comitijs universalibus judicatum fuisse, nec posse, nisi læsâ Majestate, hoc attentari. Cum ergo Papa sit Vicarius Christi in Ecclesia militante, superiorem non habet, nec eorum judicio, qui militantem Ecclesiam repræsentant, subjacebit.

Rursus: si Papa superiorem aliquem in Ecclesia habet, ergo Concilium Constantiense erravit, cum dixit, supremam in Christi Ecclesia potestatem penès Pontificem esse; non enim supremam habet, si alteri subest, ab alio doceri, judicarique potest: *suprema ergo*

ergo erit penès Concilium, & Patres Constantienſes erraverint. Idem Concilium definit Papam eſſe proximum & immediatum Vicarium Chriſti: aut ergo hæc poteſtas Vicaria, proximè & immediatè à Chriſto accepta ſoli Papæ communicatur, aut etiam Concilio; ſi huic, ergo duos habebimus in Eccleſia immediatos, proximos, ſupremosque Chriſti Vicarios, quod inauditum in Eccleſia eſt, immo in quavis bene ordinata Republica: aut dicendum erit, coacto Generali Concilio ſupremam hanc & Vicariam poteſtatem à Papa in Concilium transferri eo ferme modo, quo Pythagoras dicebat, de uno in aliud corpus animas migrare: quod iterum novum eſt, gratisque & ſine ullo ex ſacris paginis fundamento aſſertum. Aut denique veritati cedendum eſt, fatendumque ſolum Pontificem Romanum proximum & immediatum eſſe Chriſti Vicarium, & ut verbis B. Pauli loquamur: *Tantò altuorem Concilij factum, quantò differentius ab illis nomen hereditavit, cui enim aliquando Conciliorum dictum eſt, Vicarius meus es tu, ſuper te adificabo Eccleſiam meam, tibiq; dabo claves Regni Cælorum?*

II. Eodem modo, Pontificem Romanum caput eſſe Catholica & Univerſalis Eccleſiæ, veritas eſt definita in Concilij Constantienſi *ſeſſ. 15. & ult.* in Bulla Martini Quinti, Florentino *ſeſſ. ult.* Lateranenſi *ult. ſeſſ. 11.* Lugdunenſi *c. ubi periculum. de Elect. in 6.* Et docet eleganter S. Leo in Epift. ad Episcopos Viennenſes 78. quæ habetur *in c. ut Dominus d. 19.* Nicolaus Papa *in c. fundamenta 17. de Elect. in 6.* Patres Concilij Epheniſi ſe membra agnoſcunt, Pontificem verò Romanum Caput Eccleſiæ in Actis Concilij *ſeſſ. 4. S. Thomas eleganter l. 4. contra Gentes c. 76. & contra errores Græcorum c. 65. & 3. p. q. 8. a. 6.* Nec verò Pontifici Romano jure tantum humano, ſed divino convenit eſſe Caput Eccleſiæ, & conſequenter immutabiliter, ut pulchrè docuit Nicolaus I. in epift. ad Michaelem Imperatorem, quæ habetur *Tom. 3. Concil. fuitque lecta, & laudata in 8. Generali Synodo:* ſic ergo inter alia ibi ſcribit Nicolaus: *Privilegia iſtius Sedis vel Eccleſiæ perpetua ſunt, divinitus radicata atq; plantata ſunt: impingi poſſunt, transferri non poſſunt: trahi poſſunt, evelli non poſſunt. Quæ ante Imperium veſtrum fuerunt, & permanent (Dei gratiâ) hæcenus illibata, manebuntq; poſt vos, & quousq; Chriſtianum nomen prædicatum fuerit, illa ſuſſistere non ceſſebunt immutata. Iſta igitur Privilegia, huic ſanctæ Eccleſiæ à Chriſto donata, à Synodis non donata, ſed iam ſolum-*
modo

modò celebrata, & venerata, per qua non tam honor, quàm onus, nobis incumbit, licet ipsum honorem non meritis nostris, sed ordinatione Gratia Dei, per B. Petrum, & in Beato Petro simus adepti, nos cogunt, nosq; compellunt omnium habere sollicitudinem Ecclesiarum Dei.

Et post aliquot folia, circa finem: Et si cunctis generaliter sacerdotibus divina tractantibus, fidelium convenit corda submitti, quàm potius, Sedis illius Pontifici consensus est adhibendus, quem cuncta Ecclesia generalis jugiter pietas celebravit? Ubi clementia vestra evidenter advertit, nunquam quovis penitus humano consilio elevare se quemquam posse contra illius privilegium vel confessionem, quem Christi vox pratulit unversis, quem Ecclesia Veneranda confessa semper est, & habet devota Primatem. Impelli non valent humanis præsumptionibus, qua divino sunt iudicio constituta. Desinant ergo (rogamus) temporibus vestris quidam per occasionem perturbationem Ecclesiasticam præcipitantes appetere, & qua non liceat, ambire. Alioquin & quod malè appetiverunt, non perfruentur: & ipsam quoq; Christianitatem, nisi respuerint, prorsus amittent.

Ex hac Capitis unversalis Ecclesiæ prærogativa multa deducuntur argumenta, quibus Summum Pontificem Concilio superiore esse ostenditur. Caput enim non situ tantum, & pulchritudine, ac naturæ artificio ceteris membris præstat, sed etiam influxu, causalitate, imperio, gubernatione, & directione: essetque monstrum illud caput, quod ab alijs membris etiam conjunctis motum & imperium acciperet. Si ergo Pontifex à Concilio docetur, movetur, iudicatur, corrigitur; aut Pontifex non est caput, nisi honorarium, & titolare: aut non est caput Ecclesiæ unversalis, sed tantum Ecclesiarum particularium, quamdiu in Concilio non uniuntur; quod perinde est, ac si dicas, caput unitis membris non dari, illisque præfici, sed separatis tantum divisisque: aut denique duo capita in Ecclesia Christi reperiri: quæ omnia tam sunt absurda, paradoxa, recteque rationi & sensui Patrum contraria, ut vix aliquid absurdius cogitari, dicique possit.

Rursus, quemadmodum implicat esse totum Corpus sine capite: aut corpus aliò, & aliter moveri, quàm ex præscripto capitatis; ita implicat Concilium unversale sine Papa, aut huic contrarium, aliterque sentiens, quàm Papa. Cùm ergo dicunt Concilium unversale esse supra Papam, huic imperari posse, huic leges ponere, & jus dicere; quid amabò per Concilium unversale intelli-

telligunt? si enim intelligunt Concilium cum Papā, ejusdemque cum hoc sententiæ; tam non est Concilium supra Papam, quàm corpus cum capite, non est supra caput: domus cum turri, non est supra turrim. Si verò per Concilium universale intelligunt Concilium sine Papa, immo huic oppositum, & contrariæ ab hoc sententiæ; tam esse non potest Concilium universale sine Papa, quàm integrum corpus sine capite, integra domus sine fundamentò: Erit ergo Concilium sine Papa corpus capite truncum, & idè nec universale.

Quodsi velint Concilium Papæ oppositum, adhuc pollere auctoritate Papali, immediatè sibi à Christo collatâ; sicque non esse Corpus truncum, cum habeat plenam integramque potestatem: quemadmodum Capitulum absente Decano, aut Senatus absente Præside non est corpus truncum, cum gaudeant plenâ integrâque potestate capitulari & Senatoriâ. Respondemus hæc utique dici, repetique, sed nunquam probari, nunquam probanda: ostendant enim vel unum sacræ Scripturæ apicem, quo hanc plenitudinem potestatis Concilium acceperit, non Papa? legant Sanctum Doctorem locis citatis, legant D. Bernardum, legant ipsa Concilia, & ipsum Constantiense *sess. 8.* & videbunt apicem potestatis à Christo in Papam collatum esse, non in Concilium; Petro enim, ejusque successoribus dictum est: *Tibi dabo claves Regni Cælorum.* Petro: *Super te edificabo Ecclesiam meam.* Petro: *Confirma fratres tuos.* Petro: *Si amas me, pascite oves meas.* Ubi hîc Concilium? Nolunt jura Principis Delegato fidem haberi, nisi suæ Delegationis tabulas ostendat, cum Delegatio sit facti. *c. cum in jure 31. de off. Deleg.* Ergo nec nobis credendum est, fuisse Concilio plenam in Ecclesiam potestatem à Christo delegatam, nisi tabulas & chirographum Principis exhibeat: & idè nullum Concilium sibi hanc potestatem, sedente legitimo Papa usurpavit: illi solùm hoc agunt, qui judicem præsentem veriti, malunt futurum & incertum, cujus nec sententiam audiunt, nec manus vident; nec tam Concilij quàm suam agunt causam, etiam hoc rejecturi, cum liberit.

Denique Pontifex Romanus sic est Caput Universæ Catholicæ Ecclesiæ, sicut quilibet Episcopus aut Archiepiscopus caput est suæ Diocesis aut Provinciæ, prout expressè habetur in Concilio Nic. *s. 39.* & docet *S. Thom. l. 4. contra gentes c. 76.* Cum Petro, ejusque succes-

tori-

foribus sine ulla limitatione & restrictione sint traditæ oves Christi: Sicut enim, inquit S. Doctor citatus, in uno spiritali populo unius Ecclesiæ requiritur unus Episcopus, qui sit totius populi caput; ita in toto populo Christiano requiritur, quod unus sit totius Ecclesiæ caput. Atqui nullus Episcopus aut Archiepiscopus subjicitur Concilio & Synodo Diocesanae aut Provinciali; ergo nec Papa Concilio & Synodo Oecumenicæ: quantum enim confusionis & turbarum nasceretur Synodo Episcopis dominante, tantum, multoque ampliùs dominante Pontifici; perfecta enim pax, perfectam unitatem desiderat, quæ non est, ubi multi gubernant, nec uni obtemperant.

III. Titulus etiam Episcopi Universalis, qui à nascente Ecclesiæ semper Pontifici Romano datus est, ejus supra Concilium prærogativam satis ostendit: extant duæ Epistolæ Sixti I. qui Anno Christi CXLI. martyrio coronatus est, in quarum altera hic titulus visitur: *Universalis Apostolica Ecclesiæ Episcopus*: & Tertullianus ejusdem sæculi scriptor l. de pudic. c. 1. vocat: Pontificem *Maximum, Episcopum Episcoporum*. Synodus Chalcedonenis Leonem Papam frequenter appellat, *Sanctissimum & Beatissimum Universalem Patriarcham*; eundemque titulum suæ ad Martianum Augustum epistolæ præfigit B. Leo epist. 54. & epist. 69. ad Eudoxiam Augustam epist. 79. ad Leonem August. epist. 14. 15. 66. & Constantinus Pogonatus epist. ad Agathonem inter Acta 6. Synodi Anno DCLXXVIII. & ipsa 6. Synodus Act. 17. *Universalem Principem Pastorum, primag, Sedis Antistitem Universalis Ecclesiæ.*

Archimandrita Orientis in epist. ad Hormisdam: *Universi Orbis terra Patriarcham, & caput omnium* Anno DXVII.

Theodorus Studita sanctitate celebris epist. ad Leonem III. *Sanctissimum, Summum, Patrem Patrum, Æqualem Angelis, Beatissimum, & Apostolicum Papam, Archipastorem Ecclesiæ, qua sub cœlis est* Anno DCCCIX.

Si ergo Papa Episcopus & Pastor est Ecclesiæ universalis; sequitur non illum tantum omnibus particularibus Ecclesijs majorem esse, sed ipsâ etiam Ecclesiâ universali, quam Concilium representat: Tituli enim Pastoris, Episcopi, Capituli &c. superioritatem significant, si ergo Papa est Episcopus Universalis & Catholica Ecclesiæ, negari non potest esse supra Ecclesiam, nisi ab illis forrè, qui negent Episcopum suis ovibus suoque Clero, etiam collecto, majorem esse.

IV. *Non obstant* 1. Concilium Carthaginense 3. c. 26. in primo Tomo Conciliorum, & habetur in c. prima d. 99. Pelagius II. in epist. ad Episcopos Orientales in c. nullus d. eadem. S. Gregorius I. 7. epist. 30. in c. ecce. d. ead. & . 4. epist. 38. 39. 30. 32. 34. 36. & l. 6. epist. 30. ad Maurium, quibus locis titulus Universalis Episcopi negatur posse à summis PP. usurpari, tanquam fastuosus, arrogans, & in aliorum Episcoporum contemptum cedens.

2. Concilium Carthaginense quod spectat, certum est non loqui de Pontifice Romano, sed de Patriarcha, aut prima illius Provinciae Sede; nunquam enim Episcopi Carthaginenses in Romanum Pontificem imperium sibi arrogarunt.

S. Gregorij M. mens & sententia, quæ fuerit, jamjam dicemus. Nunquam ille negavit Primatum supremamque totius Ecclesiae curam, & gubernationem penes Romanum Pontificem esse, quin potius contrarium & calamo, & ipso facto expressit, ut patet ex ijs, quæ contra Joannem Patriarcham Constantinop. statuit, alijsque quàm plurimis, & præsertim lib. 7. ep. 63. & 64. l. 11. epist. 42. & 54. lib. 2. ep. 37. l. 5. epist. 15. 24. 64. & c.

Quod verò titulum Episcopi Universalis adeò fuerit insectatus, causam dedit arrogantia fastusque Patriarchæ Constantinopolitani: hic enim, quod in urbe regia alteraque Roma, sedem fixisset, non contentus tribus Patriarchis Alexandrino, Antiocheno, Hierosolymitano se quartum adjungere, primatum etiam inter Patriarchas Orientis occupaverat, submoto Alexandrino, editoque de hoc canone in secunda Synodo Oecumenica, qui numero est tertius: sed quod hic canon aut suspectæ fidei esset, aut à Damaso Pontifice non admissus, nec effectui datus; repetitus postea est in Concilio Chalcedonensi, Anatolio Episcopo urgente, & præsertim Augustorum potentiâ, & gratiâ subnixo, qui suum crederent, quidquid Patriarchæ honoris accessisset. Sed Leo M. quantumvis à Senatu, Augustis, Concilioque impendio rogatus, adduci nunquam potuit, ut canonem probaret, secundasque Patriarchæ Constantinopolitano deferret, quod hoc Concilio Nicæno, juriisque Patriarchæ Alexandrini diceret adversari, nec decere unius spolijs alterum ornari; tantumque dicendo scribendoque fecit, ut Anatolius, ipsique Augusti cæpto desisterent, & Leoni parerent. Sed cum Imperio Occidentis, ipsaque Româ barbari potiti essent,
& Pon-

& Pontifices Romani tot ipsi cladibus, malisque domesticis premerentur, ut aliò spectare non possent, Episcopi Constantinopolitani à Zenone & Justiniano Imperatoribus diploma extorquent, quo à Romano Pontifice primas acceperunt, immo & titulum Patriarchæ Oecumenici, quo ipse Justinianus Epiphanium honoravit. *in C. de summa Trin. l. 7.* idque eo prætextu factum, quòd Patriarchæ Constantinopolitano in Concilio Chalcedonenfi, omnia privilegia concessa dicerent, quæ Pontifici Romano, adeoque etiam titulum Universalis & Oecumenici. V. *Gloss. ad c. 1. d. 21.* quo titulo etiam Menas in Concilio Constantinopolit. alijsque Patriarchæ usi sunt, sed omnium arrogantissimè Joannes Neostera, qui larvâ sanctitatis, & jejunijs præsertim, gloriam captans, eò vanitatis devenerat, ut se unum, neminem alium verum Episcopum, sed Vicarios tantum Legatosque suos diceret. In quam impietatem juxta factumque acriter invecus primò Pelagius II. Roman. Pontif. deinde Gregorius M. Joannem, ejusque titulum insolentem planè execrati sunt, immo & hæresis postulârunt; nec multò post Joannes è vivis excessit, superstite tamen titulo, & in successores propagato. Donec Phocas Imperator Anno DCVI. Cyriaco Patriarchæ indignatus Ecclesiasticam immunitatem tuenti, hunc titulum ademit, decrevitque ad solum Romanum Pontificem spectare, Anastasio Bibliothecario teste *in Bonifacio III. & Paulo Diac. l. 4. de gest. Longobardor.* quæ causa hæreticis nostris fingendi fuit (quid enim aliud agant, veritate destituti?) Primatum Romani Pontificis à Phoca esse. Phocæ Heraclius in Imperium successit, qui Monothelismum amplexus, eoque in Pontifices Romanos parùm æquus, novam ad titulum Oecumenicum januam Patriarchis aperuit, donec tandem Photius privatis odijs in Pontificem Romanum incensus, ut supra diximus, præter titulum Oecumenici, etiam Primatum Ecclesiæ Christi invasit, abjectâ omni erga Romanam Ecclesiam obedientiâ, dictoque anathemate Pontifici Nicolao. Hæc origo, hic progressus fuit ambitiosi hujus tituli, à quo Pontifices Pelagius & Gregorius, cum funestos eventus prælagirent, meritò abhorruerunt, illumque in herba præfocare conati sunt. V. *eleganter Maymburgum. l. 1. de*

schism. Græcor.